

Pr. 81/17.03.22
CEB, CMID

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1959 din 01.04.2022

La nr. 81 din 17.03.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>770</u>		
"04"	<u>04</u>	<u>2022</u>
Ora _____		

1998 年 12 月 31 日

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7839 din 30.03.2022

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor - Secțiunea VII din anexă și Legea nr.209/2016 privind deșeurile - anexa nr. 7)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autori nemijlociți sunt Deputații în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a

putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, „Prin prezentul proiect de Lege se propune introducerea materialului reciclat folosit ca adaos în mixtură asfaltică pentru reducerea cantității de bitum (plastic reciclat) în Nomenclatura Combinată a Mărfurilor, astfel reglementând această categorie de produs în scopul realizării măsurilor tarifare și netarifare de reglementare a activității economice externe a statului și a schimbului de informație referitoare la circulația mărfurilor pe plan extern, cu alinierea acestora la standardele internaționale.

Totodată se propune exceptarea acestui produs de la prohibiția de import în Republica Moldova a deșeurilor și reziduurilor de orice natură, acesta fiind inclus în lista materiilor prime secundare pasibile importului”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr. 172/2014 privind aprobarea nomenclurii combinate a mărfurilor și a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile. În acest context, se propune admiterea importului plasticului reciclat în vedere utilizării ca adaos în mixtură asfaltică pentru reducerea cantității de bitum. Taxa vamală la import va constitui 5% din valoarea produsului.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Pentru argumentarea necesității proiectului, în notă se relevă că „Drumurile reparate cu utilizarea materialului din plastic reciclat ^[1] s-au dovedit a fi mai calitative și mai durabile ^[2], fiind vorba despre un asfalt de calitate superioară, mai ieftin, deoarece sunt utilizate deșeuri din plastic, iar însuși învelișul fiind de 10 ori mai durabil decât asfaltul obișnuit. Această tehnologie este folosită în peste 50 de țări precum Estonia, Germania, Spania, Marea Britanie, SUA etc.

Utilizarea materialului respectiv în peste 50 de țări confirmă impactul pozitiv asupra mediului prin reducerea deșeurilor din plastic, dar și o utilizare eficientă a resurselor financiare, dat fiind că acesta are un cost mai mic decât bitumul. De asemenea, durabilitatea asfaltului este mai mare”.

Prin urmare se promovează interesul statului de a admite importul plasticului reciclat pentru a fi adăugat în mixtura asfaltică ceea ce va reduce cantitatea de bitum utilizat, va reduce costurile de construcție a drumurilor și de întreținere a acestora. Cu toate acestea, în nota informativă nu sunt elucidate aspectele privind existența sau lipsa riscurilor pentru mediul înconjurător. În acest sens, se remarcă despre lipsa datelor privind supunerea proiectului expertizei ecologice.

[1] <https://edition.cnn.com/2018/07/02/world/macrebun-plastic-roads/>

[2] <https://ecology.md/md/page/a-fost-elaborat-cel-mai-eficient-si-durabil-ynvelish-pentru-drum>

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului. Totuși, nota nu conține date despre modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare, dar în special nu reflectă nivelul de corespundere cu politicile de mediu și vamale.

Totodată, se observă că informațiile din nota informativă vizează doar aspectele pozitive ale proiectului, însă nu relevă deopotrivă și riscurile acestuia: cum ar fi importul deșeurilor, impactul asupra mediului înconjurător, impactul asupra sănătății etc.

Așadar, argumentele relevate în notă sunt părtinitoare, lipsind în acest sens o abordare multiaspectuală, fiind necesară complinirea în acest sens.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative, „Proiectul nu va necesita cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, ba mai mult, legalizarea importului acestui produs va contribui la bugetul de stat prin achitarea taxelor vamale de import. Totodată, pe termen lung se anticipează economii considerabile la adoptarea bugetului de stat și alocarea mijloacelor financiare anuale pentru reparația și întreținerea drumurilor, din considerentul că reparația drumurilor cu utilizarea materialului s-a dovedit a fi mai calitative și mai durabile, cu costuri mai reduse”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

Cu toate acestea, se observă faptul că proiectul este promovat fără a fi supus expertizei ecologice în condițiile în care se propune înlăturarea prohibiției importului plasticului reciclat. Prin proiect se propune admiterea importului în Republica Moldova a plasticului reciclat folosit ca adaos în mixtură asfaltică pentru reducerea cantității de bitum. Având în vedere potențialul impact asupra mediului înconjurător cauzat de importul plasticului reciclat, prevederile proiectului urmează a fi supuse expertizei ecologice.

În concordanță cu exigențele art. 34 alin. (1) și (7) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „(1) Expertiza proiectului de act normativ este efectuată concomitent cu avizarea și consultarea publică. Autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. (7) Expertiza ecologică se efectuează, după caz, de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și are menirea de: a) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu legislația din domeniul protecției mediului; b) a asigura un mediu sănătos și a proteja mediul înconjurător; c) a prognoza impactul reglementărilor proiectului asupra mediului”.

Totodată, potrivit art. 5 din Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică, un principiu de bază al expertizei ecologice este efectuarea în mod obligatoriu a expertizei ecologice de stat înainte de adoptarea actelor legislative și actelor normative ce pot avea impact asupra mediului.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și nici a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

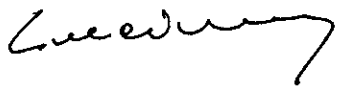
III. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune modificarea Legii nr. 172/2014 privind aprobarea nomenclurii combinate a mărfurilor și a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile. În acest context, se propune admiterea importului plasticului reciclat în vedere utilizării ca adaos în mixtură asfaltică pentru reducerea cantității de bitum. Taxa vamală la import va constitui 5% din valoarea produsului.

Nota informativă nu reflectă nivelul de compatibilitate al proiectului cu politicile de mediu și vamale, iar argumentele expuse sunt părtinitoare, lipsind în acest sens o abordare multiaspectuală. Totodată, contrar prevederilor Legii nr. 851/1996 privind expertiza ecologică, proiectul nu a fost supus expertizei ecologice.

În concluzie, autorul urmează să completeze nota informativă prin prisma recomandărilor și aspectelor elucidate în prezentul Raport de expertiză anticorupție. Concomitent, proiectul urmează a fi supus expertizei ecologice care să asigure adoptarea unei legi fundamentate și cu minimizarea impactului asupra mediului înconjurător.

30.03.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun , Inspector principal

22

22

22

22

22

22

22

22

22